

Żywiecka Fabryka  
Sprzętu Szpitalnego  
FAMED S.A.  
w Żywcu



# R A P O R T ŚRODOWISKOWY

MAJ 2009

## I. DEKLARACJA ZARZĄDU FAMED ŻYWIEC S.A.

### Polityka Środowiskowa

Żywiecka Fabryka Sprzętu Szpitalnego FAMED S.A. w Żywcu deklaruje, że w trakcie rozwoju i produkcji sprzętu medycznego, na wszystkich etapach swojej działalności, dba i będzie dbała o ochronę środowiska naturalnego i zdrowie społeczeństwa.

Świadoma wpływu i oddziaływania na środowisko naturalne, zobowiązuje się do :

- 1. utrzymania pełnej zgodności z przepisami prawnymi w sferze ochrony środowiska,**
- 2. zapewnienia ciągłej poprawy w sferze ograniczania oddziaływania na środowisko poprzez :**
  - zapobieganie zanieczyszczeniu wód, powietrza atmosferycznego, ograniczanie ilości odpadów poprzez maksymalne wykorzystanie surowców wtórnych
  - projektowanie i wdrażanie nowych inwestycji, z uwzględnieniem ich wpływu na środowisko naturalne, zgodnie ze strategią "Czystszej Produkcji"
  - prowadzenie szkoleń i instruktaży pracowników w celu uzyskania ich aktywnego uczestnictwa w działalności na rzecz ciągłej poprawy stanu środowiska naturalnego
- 3. prowadzenia jawnej i otwartej Polityki Środowiskowej wobec zainteresowanych stron uwzględniającej potrzeby społeczeństwa.**

## II. PREZENTACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

FAMED Żywiec S.A. zlokalizowany jest w południowej części województwa Śląskiego w przemysłowej dzielnicy Żywca, miasta położonego u podnóża Beskidu Żywieckiego.

Tradycje firmy sięgają 1870 roku. Produkcję prostych łóżek szpitalnych rozpoczęto w 1921 roku, stopniowo wzbogacając ofertę o nowe wyroby.

Obecnie dysponujemy szeroką ofertą sprzętu medycznego, który pozwala kompleksowo wyposażać sale operacyjne, sale chorych i oddziały szpitalne, gabinety stomatologiczne, gabinety ginekologiczne, inne gabinety specjalistyczne, przychodnie, domy opieki społecznej.

Główne wyroby FAMED Żywiec S.A. to:

- uniwersalne stoły operacyjne ze stali nierdzewnej z zasilaniem bateryjnym,
- sufitowe kolumny zasilające,
- lampy operacyjne i zabiegowe,
- specjalistyczne łóżka szpitalne dla Oddziałów Intensywnej Opieki Medycznej, Oddziałów Ortopedycznych, Kardiologicznych, Opieki Paliatywnej,
- fotele ginekologiczne z napędem elektrycznym,
- fotele i unity stomatologiczne,
- łóżka porodowe,

FAMED Żywiec S.A. dla zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb ochrony zdrowia posiada w swojej ofercie również wyroby mniej skomplikowane:

podstawowe łóżka szpitalne, szafki przyłóżkowe, fotele ginekologiczne, fotele okulistyczno - laryngologiczne, wózki do przewożenia chorych, oraz cały szereg produktów związanych z wyposażeniem gabinetów lekarskich i praktyk lekarzy rodzinnych: uniwersalne stoły do badań, kozetki lekarskie (w tym do EKG), foteliki, taborety, parawany, biurka, asystory.

Potrafiemy zaspokoić indywidualne potrzeby swoich klientów, wykonując prototypowe wyroby wg ich wskazań. Jest to możliwe, ponieważ Spółka posiada własne biura konstrukcyjno-technologiczne oraz współpracuje z czołowymi polskimi uczelniami oraz Komitetem Badań Naukowych. Wspólnie z Akademią Górniczo – Hutniczą pomyślnie zrealizowała i wdrożyła projekt łóżka dla oddziałów intensywnej opieki medycznej, a z Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrze opracowano i wdrożono nowoczesny, wielofunkcyjny inkubator dla noworodków. Intensywny rozwój produktów skupia się przede wszystkim na wdrażaniu wyrobów spełniających ostre rygory norm europejskich oraz rosnące w sposób ciągły wymagania klientów.

Od 2004 rozszerzono działalność o projektowanie i produkcję mieszadeł różnego typu dla oczyszczalni ścieków.

W ofercie dla oczyszczalni ścieków posiadamy:

- Mieszadła zanurzalne z napędem bezpośrednim (typ TS),  
Mieszadła zanurzalne z reduktorem (typ TG),
- Mieszadła zanurzalne pompujące w wersjach z reduktorem i napędem bezpośrednim (typ TSP oraz TGP),
- Mieszadła pionowe.

W chwili obecnej procesy produkcji prowadzone są w zakładzie A przy ul. Fabryczna, zakładzie B i D przy ul. Księdza Prałata Stanisława Słonki, zakładzie C przy ul. Leśnianka.

Firma i jej wyroby otrzymały wiele nagród i wyróżnień, w tym między innymi Tytuł LIDERA RYNKU (kwiecień 2000), wyróżnienie ŚLĄSKĄ NAGRODĄ JAKOŚCI (maj 2000), wyróżnienie POLSKĄ NAGRODĄ JAKOŚCI (listopad 2001), Tytuł LIDERA CP 2001 (czerwiec 2002), Tytuł WYBITNEGO POLSKIEGO EKSPORTERA (kwiecień 2002).

Wyroby siedmiokrotnie zdobyły nagrodę Złotego Eskulapa na Międzynarodowych Targach Medycznych SALMED w Poznaniu: 1995 rok – stół zabiegowy SO-10, 1998 rok – łóżko rehabilitacyjne LR-03.06 i szafka przyłóżkowa, 2000 rok - stół operacyjny SU-03, 2002 rok – łóżko porodowe LM-1.3, 2004 rok – łóżko do intensywnej opieki medycznej LE-12, 2006 rok – łóżko na OIOM LE-12, 2008 rok – lampa operacyjna LO-23.

Podczas Międzynarodowych Targów Stomatologicznych Dental-Expo Szczecin za najatrakcyjniejszy Produkt Roku 1998 wybrano fotel stomatologiczny Beskidy 10 Ekonomik, a w 1999 roku fotel stomatologiczny Beskidy 10M z unitem stomatologicznym US-01.0.

Na Środkowoeuropejskiej Wystawie Produktów Stomatologicznych CEDE :

- Unit Stomatologiczny FENIKS 2000 otrzymał Grand Prix CEDE 2001,
- Unit Stomatologiczny GRYF EG (US-05) otrzymał Grand Prix CEDE 2007.

Firma w zakresie zarządzania w obszarze ochrony środowiska uzyskała:

- w 2001 roku nagrodę „Lidera CP 2001,
- w 2008 roku z okazji „DNIA ZIEMI” w trakcie XIII Gali "Zielonych Czeków" zespół Żywieckiej Fabryki Sprzętu Szpitalnego FAMED S.A. uzyskał nominację w kategorii „inwestycje proekologiczne” za sprawne przeprowadzenie restrukturyzacji proekologicznej Żywieckiej Fabryki Sprzętu Szpitalnego FAMED S.A.
- w 2009 roku z okazji „DNIA ZIEMI” w trakcie XIV Gali "Zielonych Czeków" pełnomocnik do spraw czystszej produkcji Firmy uzyskał jedną z sześciu głównych nagród – zielone czeki w kategorii programy i akcje proekologiczne.

**Uzyskanie prestiżowej nagrody „Lidera CP 2001”, nominacji w kategorii „inwestycje proekologiczne” XIII Gali "Zielonych Czeków" w 2008 roku, oraz „zielonych czeków” w trakcie XIV Gali "Zielonych Czeków”, – to wynik właściwego zarządzania, dowód na to, że można pogodzić na zasadach zrównoważonego rozwoju interes środowiska z działalnością Spółki.**

### III. HISTORIA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO w FAMED ŻYWIEC S.A.

FAMED Żywiec S.A. w 1994 roku podpisał Deklarację Przedsiębiorstwa Czystszej Produkcji, w której zobowiązał się do ciągłej poprawy w zakresie ochrony środowiska poprzez wdrażanie nowych ekologicznych czystszych technologii.

W 1996 roku Minister Przemysłu i Handlu, Dyrektor Centrum Badań Certyfikacji, Prezes Federacji NOT nadali Spółce "Świadectwo Przedsiębiorstwa Czystszej Produkcji".

W 1999 roku Polskie Centrum Czystszej Produkcji w Katowicach przeprowadziło weryfikację zakładu w celu przedłużenia świadectwa. Osiągnięte efekty w zakresie ciągłego zmniejszania negatywnego oddziaływania Spółki na środowisko zostały potwierdzone pozytywnym wynikiem przeprowadzonej weryfikacji przedłużającej ważność Świadectwa Czystszej Produkcji CP.

W 1999 roku Zakład dołączył do Światowego Ruchu CP podpisując Międzynarodową Deklarację Przedsiębiorstwa Czystszej Produkcji oraz przystąpił do Stowarzyszenia Polskiego Ruchu Czystszej Produkcji jako Członek Wspierający.

W czwartym kwartale 1999 roku z 70-ciu zakładów CP wybrano FAMED Żywiec S.A. i FACH S.A. w Cieszynie do realizacji projektu "Transfer Czystszych Technologii dla Przemysłu Elektromechanicznego w Polsce".

W ramach projektu w Spółce wdrożony został przez Firmę Carl Bro als "System Zarządzania Środowiskiem EMS" w oparciu o normę PN-EN ISO 14001 i Rozporządzenie Rady /EEC/ 1863/93 EMAS (Program Kontroli Zarządzania Środowiskiem)/ oraz przeprowadzona została przez Institute for Product Development "Ocena Cyklu Życia Wyrobu"/ łózka elektrycznego LE- 02.0 /.

W drugim kwartale 2001 roku FAMED Żywiec S.A. został wybrany, jako jedno z pięciu przedsiębiorstw województwa śląskiego, do udziału w pilotażowym projekcie duńsko – polskim "Projekt pomocy dla Polski przy wdrażaniu Dyrektywy IPPC w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń". Szczegółowa analiza prowadzonych procesów elektrochemicznych i chemicznych instalacji IPPC oraz pozostałych procesów prowadzonych w Spółce wykazała zgodność z wymaganiami BAT i prawem krajowym.

W czwartym kwartale 2001 roku jednostka certyfikująca RW TÜV ESSEN przeprowadziła audit potwierdzający zgodność Systemu Zarządzania Środowiskiem z normą ISO 14001.

W 2002 roku w trakcie konferencji „Czystsza Produkcja = Odpowiedzialna Przedsiębiorczość”, która odbyła się w Warszawie 12 czerwca FAMED Żywiec S.A. został wpisany do Rejestru Czystszej Produkcji i Odpowiedzialnej Przedsiębiorczości. Prezes Zarządu otrzymał od Jacqueline Aloisi de Larderel - dyrektora UNEP Dyplom Uznania oraz puchar „Lidera CP 2001”, za szczególne osiągnięcia w zakresie zarządzania środowiskiem, zgodnie z zasadami CP.

W 2003 roku w ramach projektu „Próbne wdrożenie wymagań Rozporządzenia Rady i Parlamentu Unii Europejskiej nr 761/2001 dotyczącego dobrowolnego udziału organizacji w programie Eko-Zarządzania i Auditów Unii w wybranych polskich zakładach przemysłowych” istniejący System Zarządzania był analizowany w zakresie zgodności z wymaganiami EMAS II celem przygotowania zakładu do rejestracji w programie Eko-Zarządzania i Auditowania Unii Europejskiej.

W marcu 2009 roku w trakcie Konferencji „Zrównoważona produkcja i konsumpcja jako nowe wyzwanie dla programu Czystszej Produkcji, Spółka po kolejnej weryfikacji funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego bazującego na zapobiegawczej strategii Czystszej Produkcji, stosowania zasad Międzynarodowej Deklaracji CP UNEP oraz dokumentu ONZ „Global Compact” została wpisana do Polskiego Rejestru Czystszej Produkcji i Odpowiedzialnej Przedsiębiorczości roku 2008.

**Program Czystszej Produkcji spełniający wymagania normy PN-EN ISO 14001 oraz EMAS wymaga od ubiegających się o rejestrację zakładów przestrzegania dwóch podstawowych zasad:**

#### **ZASADA I**

- **utrzymanie pełnej zgodności z przepisami prawnymi w sferze ochrony środowiska,**

FAMED Żywiec S.A. posiada wymagane przez prawo ochrony środowiska decyzje, pozwolenia na prowadzenie działalności, nie płaci i nie płacił do chwili obecnej kar za ponadnormatywną emisję. Prowadzony w Spółce monitoring nowych przepisów, zmian w przepisach obecnie obowiązujących w kraju i UE pozwala na podjęcie odpowiednio wcześniej skutecznych działań, które gwarantują dostosowanie Spółki do zmieniających się wymagań prawnych w wymaganych terminach.

#### **ZASADA II**

- **zapewnienie ciągłej poprawy w sferze ograniczania oddziaływania na środowisko.**

Prowadzone w latach 1995- 2008 procesy inwestycyjne niezbędne dla zapewnienia najwyższej jakości produktów, obejmowały równocześnie nowoczesne, czystsze technologie, które obecnie spełniają wymagania najlepszej dostępnej techniki zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska, ramowego aktu prawnego obejmującego podstawowe regulacje prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska.

Dokonano między innymi:

- 1995 – 1997r. zmiana technologii malowania z mokrego na proszkowe 1997r. wprowadzenie obróbki strumieniowo-ściernej - poprawa jakości powłok lakierniczych,
- 1997 r. modernizacja galwanizerni - wprowadzenie rozwiązań proekologicznych /płuczki wielostopniowe, odzysk niklu z płuczek, instalacja łapacza chromu/- instalacja spełnia wymagania BAT /Najlepsza Dostępna Technika/,
- 1999 r. - eliminacja z operacji mycia wstępnego blach rozpuszczalników organicznych,
- 1999 r. - ograniczenie emisji pyłów ze szlifierek – wykonanie dwukomorowego zbiornika osadczego,
- 2001 r. - zamknięcie ostatniego otwartego obiegu wód chłodniczych,
- 2001 r. - eliminacja trójchloroetylenu z operacji mycia blach przed malowaniem,
- 2001 r. - modernizacja linii mycia wstępnego,
- 2001 r. - budowa kotłowni gazowo-olejowej,
- 2001 r. - zastąpienie energochłonnych pieców w lakierni małej jednym

energooszczędnym o podobnej wydajności,

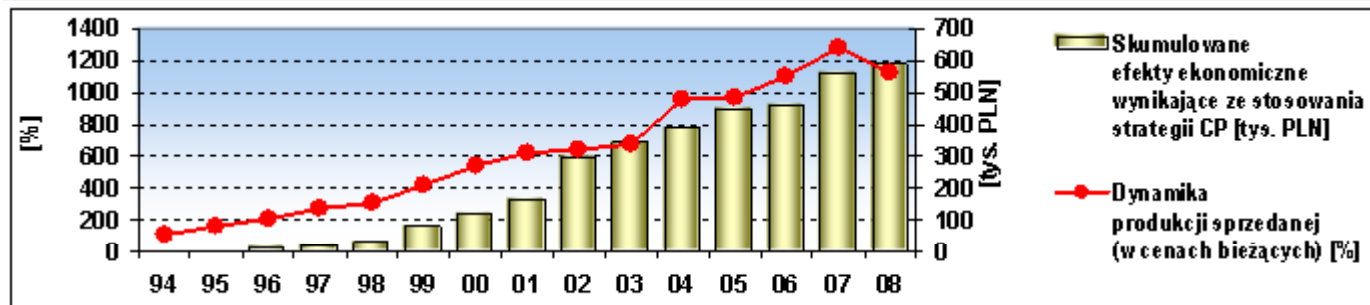
- 2001 r. - zakup urządzenia laserowego do cięcia,
- 2002 r. - zakup separatora wód deszczowych,
- 2002 r. - modernizacja stanowisk do szlifowania stali nierdzewnej – instalacja urządzeń redukujących wysokiej sprawności, rekuperacja ciepła,
- 2002 r. - modernizacja wentylacji Stolarni - montaż wysokiej wydajności filtrów redukujących zanieczyszczenia pyłowe, rekuperacja ciepła,
- 2003 r. - modernizacja szlifierni mechanicznej Wydziału Powłok Ochronnych,
- 2003 r. - ograniczenie zużycia energii elektrycznej – wymiana energochłonnej okleiniarki,
- 2004 r. - modernizacja wentylacji Narzędziowni - montaż wysokiej wydajności filtrów redukujących zanieczyszczenia pyłowe, rekuperacja ciepła,
- 2004 r. - modernizacja wentylacji Tapicerni - montaż wysokiej wydajności filtrów redukujących LZO,
- 2004 r. - ograniczenie zużycia energii elektrycznej – wymiana energochłonnych urządzeń Wydziału Obróbki Mechanicznej,
- 2004 r.- modernizacja wentylacji klejowni formatek - montaż wysokiej wydajności filtrów redukujących LZO,
- 2005 r.- modernizacja stanowisk szlifierskich oraz spawalniczych montaż wysokiej wydajności filtrów redukujących zanieczyszczenia pyłowe, rekuperacja ciepła,
- 2006 - 2007 r.- realizacja zadania inwestycyjnego- wielkoseryjna produkcja łóżek w oparciu o nowe czystsze technologie.
- 2008 r. - modernizacja stanowisk spawalniczych Wydziału Ślusarni – montaż wysokiej wydajności urządzeń filtrowentylacyjnych.

Realizowane w FAMED Żywiec S.A. projekty CP gwarantują ciągłą poprawę w zakresie ograniczania oddziaływania na środowisko, co przedstawia poniższa tabela oraz zamieszczony wykres. Przy ciągłym wzroście produkcji i zatrudnienia zmniejszeniu ulegają zużycie zasobów /woda, energia/ oraz emisje do środowiska.

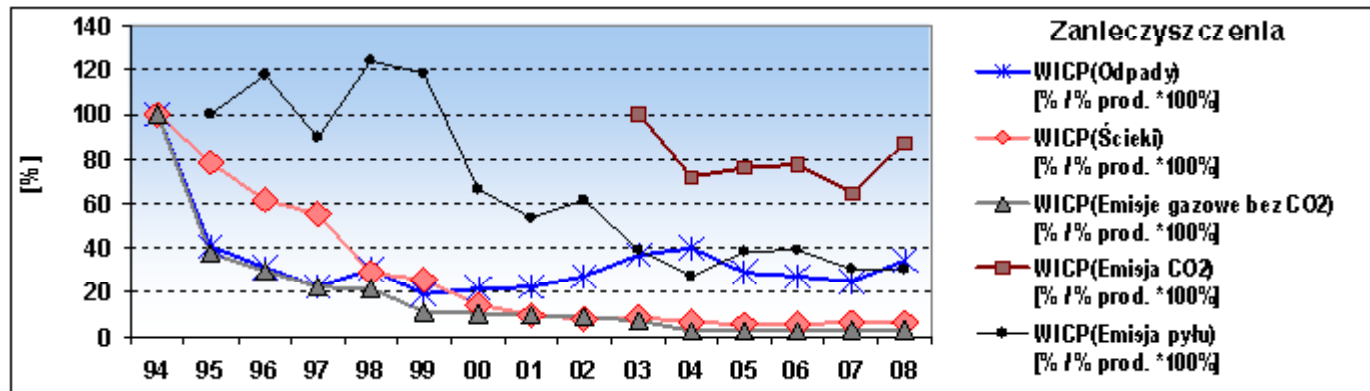
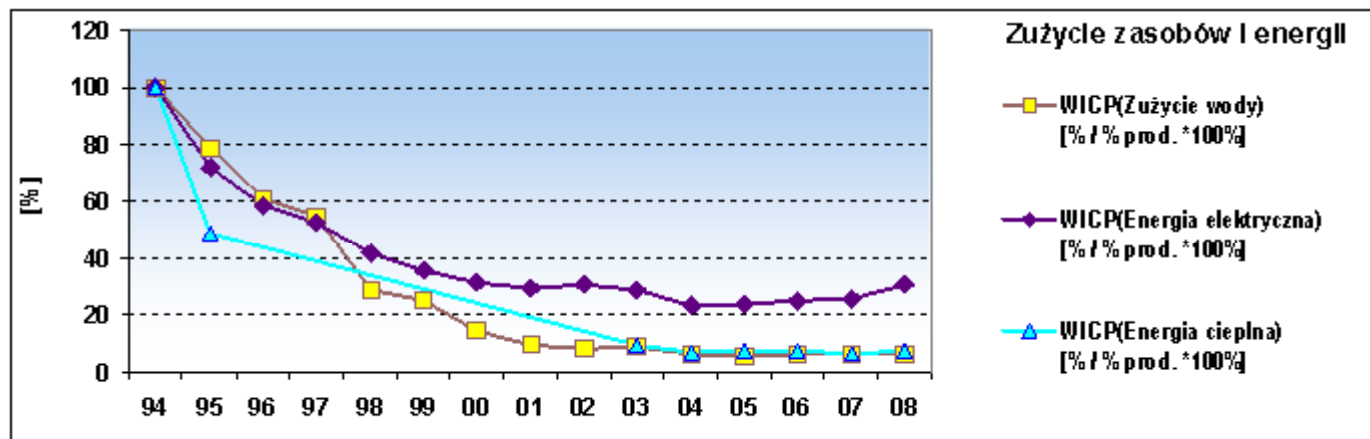
Dane dotyczące zużycia surowców oraz zrzutów do środowiska	Rok 1995 %	Rok 1997 %	Rok 1999 %	Rok 2000 %	Rok 2001 %	Rok 2002 %	Rok 2003 %	Rok 2004 %	Rok 2005 %	Rok 2006 %	Rok 2007 %	Rok 2008 %
Wytworzone odpady	100	92	125	181	208	269	374	473	429	460	593	791
Odpady gospodarczo wykorzystane lub unieszkodliwione	100	43	237	384	493	696	1027	1260	1172	1224	1607	2263
Odpady składowane	100	115	70	82	69	61	56	89	66	87	99	75
Łączne zużycie wody	100	117	83	63	47	42	47	45	45	55	62	53
Odprowadzane ścieki	100	117	83	63	45	40	47	46	45	55	62	53
Łączna emisja do atmosfery /z procesów technologicznych/	100	98	80	96	91	94	78	69	84	104	107	91
Rozpuszczalniki organiczne	100	80	33	51	49	42	41	35	31	45	57	47
Całkowite zużycie energii elektrycznej	100	127	128	146	157	170	167	190	197	236	286	297
<b>Produkcja sprzedana</b>	<b>100</b>	<b>167</b>	<b>259</b>	<b>337</b>	<b>383</b>	<b>398</b>	<b>415</b>	<b>591</b>	<b>600</b>	<b>680</b>	<b>793</b>	<b>699</b>
<b>Zatrudnienie ilość pracowników</b>	<b>393</b>	<b>394</b>	<b>511</b>	<b>597</b>	<b>595</b>	<b>614</b>	<b>697</b>	<b>855</b>	<b>824</b>	<b>1145</b>	<b>1240</b>	<b>1092</b>

1995- pierwszy rok stosowania strategii "CP" przyjęto za 100%.

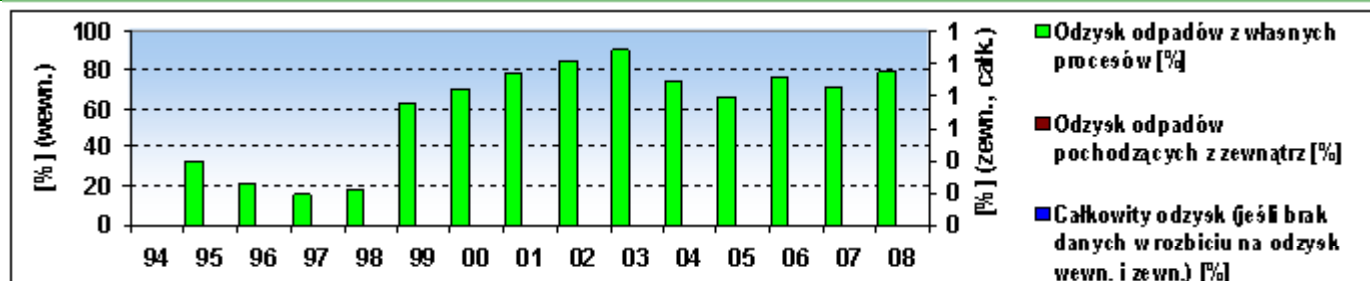
### Wartość produkcji i skumulowane efekty ekonomiczne



### Ocena dematerializacji produkcji: Wskaźniki Intensyfikacji Czystszej Produkcji (WICP)



### Ocena stopnia recykulacji odpadów (odzysk wewnętrzny i zewnętrzny)



### Uwagi do karty

Brak uwag do karty

Za przeprowadzoną restrukturyzację proekologiczną której efekty przedstawiają powyższa tabela i wykres w dniu 22.04.2008 roku z okazji „DNIA ZIEMI” w Studiu Koncertowym Polskiego Radia Katowice w trakcie XIII Gali "Zielonych Czeków", jednej z najbardziej cenionych i prestiżowych indywidualnych nagród ekologicznych w Polsce przyznawanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Zespół Żywieckiej Fabryki Sprzętu Szpitalnego FAMED S.A. uzyskał nominację w kategorii „inwestycje proekologiczne” za sprawne przeprowadzenie restrukturyzacji proekologicznej Żywieckiej Fabryki Sprzętu Szpitalnego FAMED S.A.

W roku 2009 z okazji „DNIA ZIEMI” w trakcie kolejnej XIV Gali "Zielonych Czeków" pełnomocnik do spraw czystszej produkcji Firmy uzyskał jedną z sześciu głównych nagród – zielone czekie w kategorii programu i akcje proekologiczne.

#### IV. PREZENTACJA EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH UZYSKANYCH PO WDROŻENIU WYBRANYCH -PRZYKŁADOWYCH/ PROJEKTÓW CP

##### 1. Modernizacja Galwanizerni /1996r./ obejmująca wprowadzenie:

- odzysku niklu z płuczek na jonitach,
- wielostopniowych płuczek ograniczających zużycie wody,
- łapacza chromu.

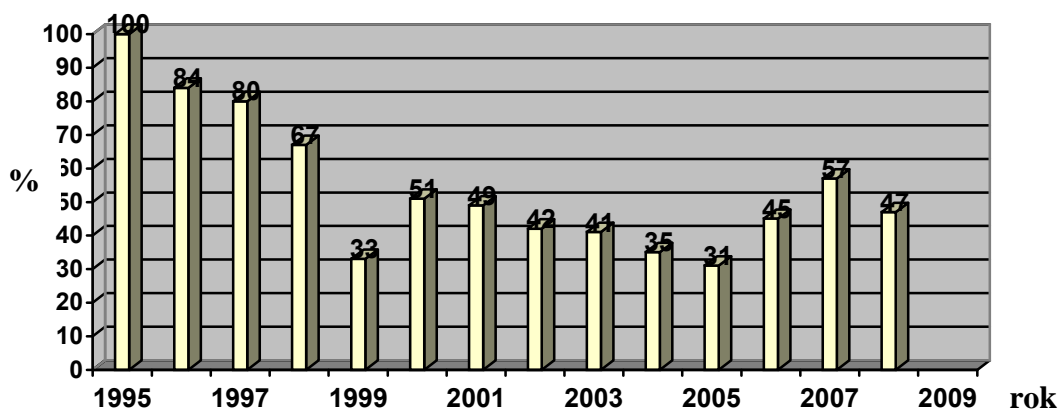
##### Efekt ekologiczny:

- ograniczenie ilości odpadów poneutralizacyjnych niklowych o 65%,
- ograniczenie zużycia wody o 25%,
- ograniczenie emisji metali ciężkich do atmosfery o 49%.

##### 2. Zmiany procesów technologicznych dla ograniczenia emisji rozpuszczalników organicznych

- zastąpienie malowania mokrego malowaniem proszkowym /1995-2001r./,
- eliminacja z procesu mycia wstępnego blach rozpuszczalników organicznych /1999r./,
- eliminacja trójchloroetylenu z operacji mycia blach przed malowaniem proszkowym /2001r./.

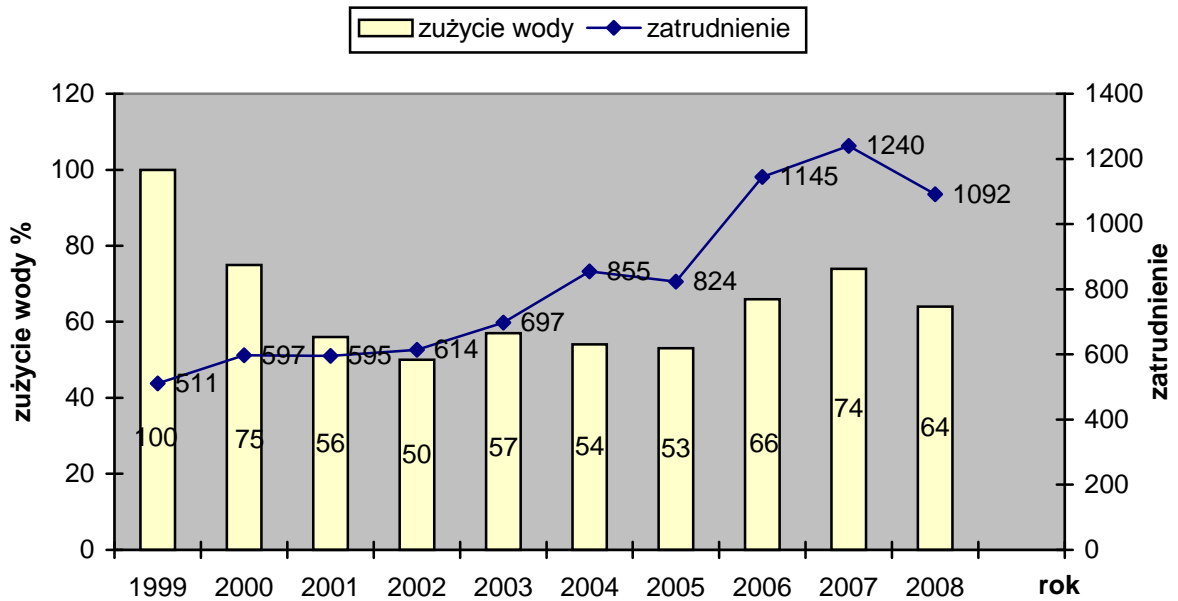
##### Wielkość emisji LZO [%]



\*Wzrost emisji:

- w 2000 roku wynika ze zwiększenia ilości prac tapicerskich
- w 2006 roku wprowadzenie operacji spieniania poliuretanów.

**3. Efekty wprowadzenia monitoringu zużycia wody od roku 1999 przedstawia poniższy wykres.**



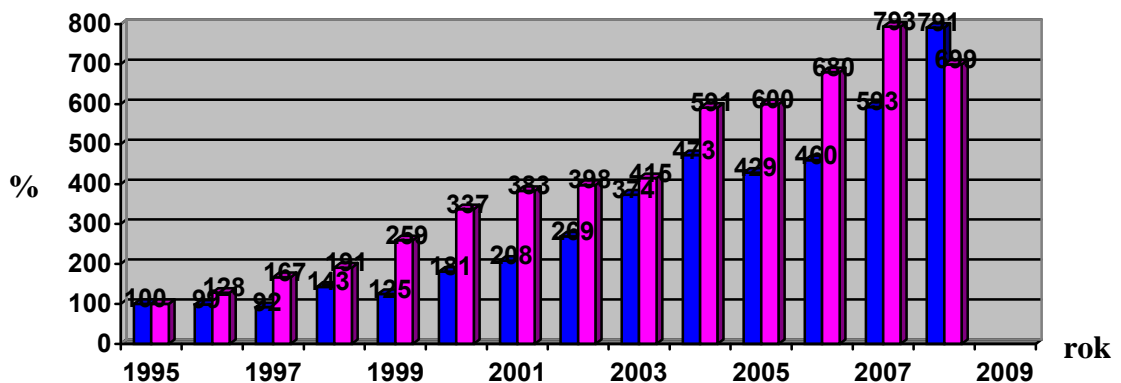
1999 rok - pierwszy rok wprowadzenia monitoringu zużycia wody przyjęto za 100%.  
 Wzrost zużycia wody od 2003r związany jest ze wzrostem zatrudnienia

**4. Segregacja odpadów poprodukcyjnych i komunalnych**

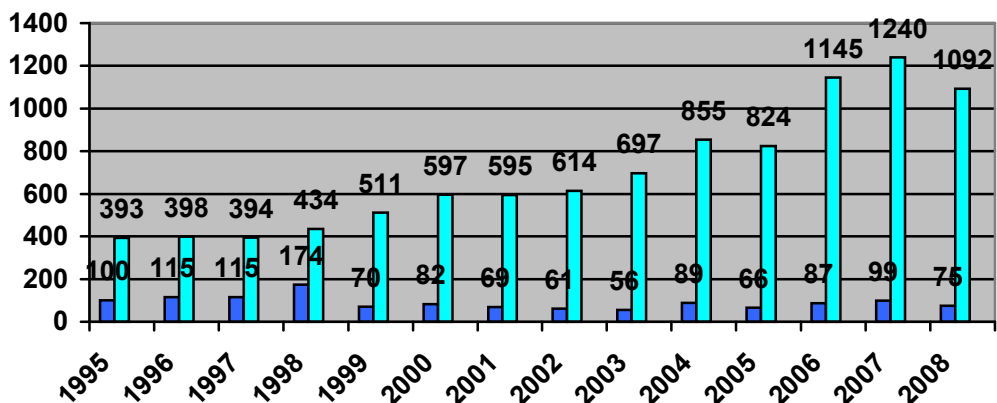
Spółka dla zmniejszenia ilości odpadów przeznaczonych do składowania, wprowadziła w 1999 roku obowiązkową segregację odpadów. Efekt ekologiczny wprowadzonej segregacji w kierunku minimalizacji ilości odpadów przeznaczonych do składowania przedstawiono poniżej na wykresach:

**Ilość odpadów wytworzonych**

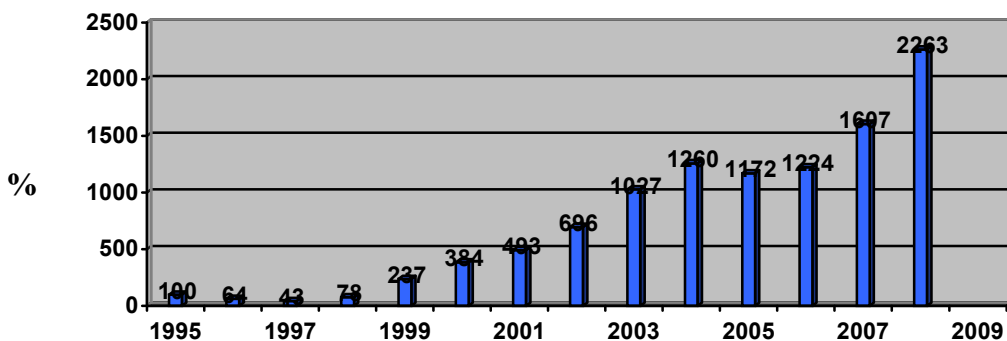
/ilość odpadów wytworzonych ■, produkcja sprzedana ■/



**Ilość odpadów składowanych**  
 / ilość odpadów składowanych, ■ ilość osób zatrudnionych ■ /



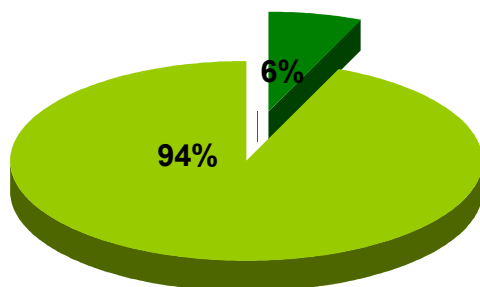
**Ilość odpadów gospodarczo wykorzystanych lub unieszkodliwionych / ■**



**GOSPODARKA ODPADAMI - ROK 2008**

odpady składowane- 6,4 %

odpady podlegające odzyskowi- 93,6 %



## V. KOSZTY WDRAŻANIA „CZYSTSZYCH TECHNOLOGII”

Nakłady związane z wdrażaniem „Czystszych technologii” w odniesieniu do sprzedaży Spółki w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

<i>Rok</i>	<i>1995 rok</i>	<i>1996 rok</i>	<i>1997 rok</i>	<i>1998 rok</i>	<i>1999 rok</i>	<i>2000 rok</i>	<i>2001 rok</i>	<i>2002 rok</i>	<i>2003 rok</i>	<i>2004 rok</i>	<i>2005 rok</i>	<i>2006 rok</i>	<i>2007 rok</i>	<i>2008 rok</i>
Nakłady inwestycyjne /sprzedaż / % /	4,9	4,7	2,6	1,1	0,3	0,3	2,6	0,5	0,6	1,4	0,6	0,43	0,35	0,05

## VI. ZNACZĄCE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ FAMED ŻYWIEC S.A.

**Aspekty bezpośrednie:**

- **emisje do atmosfery** - nie przekraczają dopuszczalnych norm, prowadzony jest monitoring zużycia substancji chemicznych, produktów będących źródłem emisji do atmosfery oraz urządzeń redukujących zanieczyszczenia,
- **odpady** - gospodarka prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami. Segregacja odpadów, sposób gromadzenia odpadów, zagospodarowanie odpadów, nie stwarza zagrożenia dla środowiska, pozwala na ciągłe zmniejszanie ilości odpadów kierowanych do składowania,
- **substancje niebezpieczne** – magazynowane w miejscach posiadających zabezpieczenia na wypadek rozlania lub rozsypania, prowadzony monitoring zużycia substancji, pozwala na optymalizację procesu,
- **ścieki technologiczne** – niewielkie ilości ścieków zawierających metale ciężkie, oczyszczane w zakładowym neutralizatorze. Kontrola laboratoryjna każdej komory, spust ścieków po decyzji pracownika laboratorium, niewielkie ilości ścieków pozwalają na kilkukrotną korektę procesu neutralizacji.

**Aspekty pośrednie:**

- transport substancji niebezpiecznych,
- eksploatacja i likwidacja produktów FAMED Żywiec S.A.,
- działalność poddostawców.

## VII. PLANOWANE CELE I ZADANIA WYNIKAJĄCYCH ZE STOSOWANIA STRATEGII CP ORAZ SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO WG NORMY PN-EN ISO 14001 I EMAS.

Cele i zadania wynikające ze stosowania w Spółce strategii CP oraz Systemu Zarządzania Środowiskowego zawarte są w Programie Zarządzania Środowiskowego. Podlegają one bieżącej aktualizacji w ramach przeglądów SZŚ wykonywanych przez Kierownictwo.

Główne zadania CP do realizacji w latach kolejnych zawarte są w Programie Zarządzania Środowiskowego.

## **VIII. PREZENTACJE STOSOWANEJ PRZEZ FAMED ŻYWIEC S.A. STRATEGII CP**

FAMED Żywiec S.A. organizuje seminaria, w trakcie których przedstawia uczestnikom efekty zarządzania środowiskowego zgodnego z ideą Czystszej Produkcji CP:

- w 2001 roku odbyło się seminarium zorganizowane przy współudziale Polskiego Centrum Czystszej Produkcji w Katowicach, którego celem było przedstawienie efektów zarządzania środowiskowego zgodnie z ideą Czystszej Produkcji oraz przeprowadzonej oceny cyklu życia wyrobu.
- w 2004 roku odbyło się zorganizowane przy współudziale Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska seminarium w trakcie którego dokonano oceny istniejącego systemu zarządzania w zakresie spełniania wymagań Rozporządzenia UE nr 761/2001/EMAS/ oraz przedstawiono efekty ekologiczne wprowadzonych projektów CP
- w 2004 roku odbyło się seminarium, zorganizowane przy współudziale Polskiego Centrum Czystszej Produkcji w Katowicach dla przedstawicieli Ministerstw Ochrony Środowiska Gruzji, Mołdawii, Kazachstanu w trakcie którego przedstawiono zainteresowanym zasady wdrażania systemu zarządzania środowiskiem, jego certyfikacji, ocenę zakładu w zakresie spełnienia wymagań prawa krajowego i BAT, oraz wyniki oceny cyklu życia produktu.

Przedstawiciele FAMED Żywiec S.A. uczestniczą w seminariach organizowanych dla przedsiębiorstw CP, w trakcie których dzielą się doświadczeniami zdobytymi w realizowanych projektach CP oraz projekcie IPPC.

- Seminarium CP „Zintegrowane zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń- nowoczesne podejście do zarządzania środowiskiem”, które odbyło się w maju 2002 roku w Bielsku-Białej /organizator seminarium PCCP- Katowice/
- Międzynarodowa Konferencja Galwanotechników, która odbyła się w październiku 2002 roku w Warszawie /organizator seminarium IMP- Warszawa/
- Seminarium CP „Od Rio do Johannesburga 1992-2002, wdrażanie CP w Przemysle i Usługach”, które odbyło się w grudniu 2002 roku w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim /organizator seminarium PCCP- Oddział Warszawa/
- Seminarium dla organów wydających pozwolenia zintegrowane „Wydawanie pozwoleń zintegrowanych, problemy, trudności, doświadczenia”, które odbyło się w lutym 2003 roku /organizator seminarium Instytut Ekologii w Katowicach/
- Seminarium CP zorganizowane w ramach projektów polsko- duńskich „Wdrażanie ISO 14001 w Przemysle Drzewnym” /Międzybrodzie 2002 r/ oraz „Wdrażanie ISO 14001 w Przemysle Spożywczym” /Międzybrodzie 2003 r/ z przykładowymi auditami przeprowadzonymi w Spółce /organizator seminarium PCCP- Katowice/
- Seminarium „Zintegrowane zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń – nowoczesne podejście do zarządzania środowiskiem” zorganizowane przez PCCP w Katowicach dla

przedstawiciele przedsiębiorstw oraz administracji województwa śląskiego i opolskiego przedstawiciel FAMED Żywiec S.A. zaprezentował doświadczenia z wdrażania Dyrektywy IPPC /Gliwice, luty, 2004r./

- Konferencja „EKOLOGIA BEZ GRANIC” z udziałem Ministrów Środowiska Polski, Saksonii i Czech. Prezes Stowarzyszenia Polski Ruch Czystszej Produkcji Prof. dr hab. Zygfryd Nowak zaprezentował FAMED Żywiec S.A. jako modelowy przykład funkcjonowania strategii CP spełniający wymagania systemu dobrowolnych zobowiązań EMAS. / Krzyżowa, wrzesień, 2004r./
- Konferencja w Ministerstwie Ochrony Środowiska /Warszawa, wrzesień, 2004r./ Zorganizowana w ramach projektu prowadzonego przez firmę KOVET – INEM dla Dyrektoriatu Generalnego Środowisko Komisji Europejskiej w pięciu krajach /nowych członkach UE/. FAMED Żywiec S.A. zaprezentował funkcjonujący w spółce system zarządzania oraz efekty zarządzania środowiskowego w ramach promocji EMAS
- Seminarium CP - Strategia czystszej produkcji pomostem do wdrażania strategii normatywnych ISO 14001 EMAS /Bielsko-Biała, październik, 2005r./
- Seminarium CP - FAMED S.A. Przedsiębiorstwo przyjazne środowisku- wdrażanie Strategii CP, ISO 14001, EMAS II, przygotowanie do stosowania Dyrektywy IPPC. /Warszawa, listopad, 2005r./
- Seminarium CP - Od Przedsiębiorstwa zanieczyszczającego do Przedsiębiorstwa Czystszej Produkcji – zmiana wzorców w zarządzaniu środowiskiem /Bielsko-Biała, kwiecień, 2006r./
- Seminarium CP - CP pomostem wdrażania znormalizowanych systemów zarządzania, narzędzia doskonalenia. /Bielsko-Biała, kwiecień, 2006r./
- Seminarium CP - Propagowanie wzorców produkcji i konsumpcji sprzyjających promocji zasad trwałego zrównoważonego rozwoju /Gliwice, maj 2006r./
- Seminarium CP - Korzyści wynikające z wdrożenia formalnego SZŚ w organizacji / Bielsko-Biała, październik 2006r./
- Konferencja PRCP - Rozwój Systemu Zarządzania Środowiskowego w aspektach CP, ISO i EMAS na przykładzie FAMED Żywiec S.A. /Warszawa, listopad 2006r./
- Posiedzenie Kapituły - Polskiego Rejestru CPIOP – wygłoszenie referatu „ Zarządzanie środowiskowe oparte na strategii CP w przedsiębiorstwie wpisanym do Polskiego Rejestru Czystszej Produkcji / Warszawa, Listopad 2008/
- XLIII Szkoła Czystszej Produkcji- Szkolenie w ramach szkoły trzech ekspertów CP, oraz przekazanie zdobytych doświadczeń z zakresu SZ opartych na strategii CP / Ustroń marzec-wrzesień 2009/

Przygotował Pełnomocnik CP/ SZŚ  
Skórzak Lidia